

Trøndelag høyere yrkesfagskole

**THYF, Studiested Levanger, Chr. Thams og
studiesenter Trøndelag**

Studieplan

Psykisk helsearbeid og rusarbeid

Deltid/nettbasert med samlinger FHH14D

60 studiepoeng

2024 – 2026

Innhold

1.0 Om studiet og studieplanen	3
1.1 Om studiet	3
1.2 Studieplanen	3
1.2.1 Bruk av studieplanen	3
1.2.2 Revisjon av studieplanen av studieplanen	3
1.3 Omfang, nivå og forventet arbeidsmengde	3
2.0 Opptakskrav	4
3.0 Overordnet læringsutbytte	5
4.0 Studiestruktur/organisering og progresjon samlingsbasert/nettbasert/deltid	6
5.0 Studiestruktur/organisering og progresjon heltid.	
6.0 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer	7
6.1 Undervisning og læring	7
6.2 Generelle studiekraft/arbeidskraft	8
6.3 Vurdering	8
6.4 Eksamen	8
6.5 Om læringsplattformen	8
7.0 Begrunnelser og klagebehandling	9
7.1 Klage på sluttvurdering – emne- eksamenskarakter	9
7.2 Begrunnelser for sluttvurdering – emne- eksamenskarakter	9
8.0 Praksis	10
8.1 Skikkethetsvurdering	12
9.0 Emneoversikt	12
9.1 Emne 1: 74HH14F Felles grunnlag for helsefag	13
9.2 Emne 2: 74HH14G Helsefremmende og sykd.forebyggende arbeid	14
9.3 Emne 3: 74HH14H Fagspesifikk kunnskap om brukergruppene	15
9.4 Emne 4: 74HH14I Behandling, oppfølging og koordinering	17
9.5 Emne 5: 74HHJ Praksis	18
9.6 Emne 6: 74HH14K Hovedprosjekt	20

10.0 Endringslogg 21

1.0 Om studiet og studieplanen

Denne studieplanen inneholder både informasjon som er standard for alle studieplaner i THYF, samt informasjon om studiet som studieplanen omhandler. Ytterligere informasjon om det enkelte studiets emner finnes på læringsplattformen.

1.1 Om studiet

Studiets målsetting er å utdanne reflekterte yrkesutøvere som med høy yrkesetisk forståelse og faglig kompetanse, kartlegger og iverksetter tiltak. Dette gjøres i samarbeid med pasienten/brukeren, pårørende, medarbeidere, andre yrkesgrupper, bruker- og pårørendeorganisasjoner og frivillige innenfor helse- og omsorgssektoren. Studentens studieløp og yrkesutøvelse knytter livslang læring i et samfunnsperspektiv.

1.2 Studieplanen

Planen bygger på nasjonal plan.

Hensikten med studieplanen

Hensikten med studieplanen er å gi studenten nødvendig informasjon om studiet. I studieplanen skal studenten kunne finne alt av informasjon som trengs for å kunne planlegge og gjennomføre sitt studium. I planen vil du som student kunne finne:

- Læringsutbytte som forventes nådd både på overordnet nivå og på emnenivå
- Hvordan studiet er oppbygd og organisert
- Progresjon i studiet og når de ulike emnene gjennomføres
- Hvilke undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som benyttes
- Hvilke arbeidskrav som gjelder
- Hvilke emner som avsluttes med eksamen og hvordan eksamen gjennomføres

1.2.1 Bruk av studieplanen

Studieplanen bør brukes som et oppslagsverk gjennom hele studiet og er å betrakte som en avtale mellom skole og student.

1.2.2 Revisjon av studieplanen

Studieplanen revideres årlig. Faglig ansvarlig sørger for at planen blir revidert i samarbeid med aktuelle parter i arbeidslivet. En slik gjennomgang vil sikre at fagstoffet er oppdatert.

1.3 Omfang, nivå og forventet arbeidsmengde

Omfang i antall studiepoeng: 60 studiepoeng

Studiepoeng sier noe om arbeidsmengden studenten må regne med å bruke. Et fulltidsstudium utgjør 60 studiepoeng for ett studieår. Iflg lov om høyere yrkesfaglig utdanning må et fagskolestudium være på minst 30 studiepoeng og maksimalt 120 studiepoeng.

Nivå i NKR (Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk): 5.1

Forventet arbeidsmengde for studenten inkludert undervisning/forelesninger og veiledning: 1600 arbeidstimer (heltimer)

2.0 Opptakskrav

Det generelle grunnlaget for opptak til fagskolen er:

a) fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev, svennebrev eller vitnemål fra relevant yrkesutdanning. Jf. Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning ved Trøndelag høgere yrkesfagskole §2-3.

<https://lovdata.no/forskrift/2021-06-30-2379/§2-3>

For relevante fag-/svennebrev, se punkt c) under.

b) Søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret, kan tas opp på grunnlag av tilsvarende kompetanse som i punkt a etter gjennomført realkompetansevurdering. Ved opptak med bakgrunn i realkompetanse, må søkeren fremlegge dokumentasjon på realkompetanse tilsvarende de ordinære opptakskravene.

Dokumentert yrkeserfaring innen områdene listet under er relevant ved opptak på grunnlag av realkompetanse:

Barne- og ungdomsarbeid, helsefagarbeider; helsesekretær, aktivitør, ortopeditekniker, hudpleier, portør, ambulansesfag, apotekteknikk, tannhelsesekretær,

c) Fagbrev som kvalifiserer for inntak til Psykisk helsearbeid og rusarbeid

- Barne- og ungdomsarbeid
- Helsesekretær
- Ortopeditekniker
- Hudpleier
- Portør
- Ambulansesfag
- Tannhelsesekretær
- Andre fagbrev kan også kvalifisere for inntak. Se søkeportalen i [Samordna opptak](#).

3.0 Overordnet læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om psykiske lidelser og ruslidelser og hvordan disse kan forebygges og behandles
- har innsikt i sentrale lover og forskrifter som regulerer rettigheter og plikter for pasienter/brukere, pårørende og yrkesutøvere innen helse- og rusomsorg
- har kunnskap om hvordan helse- og omsorgstjenestene for mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser er organisert
- kan oppdatere sin kunnskap innen psykisk helse- og rusarbeid for å ivareta brukeres individuelle behov
- har kunnskap om etiske teorier og kommunikasjonsverktøy i arbeidet med brukere med psykiske lidelser og ruslidelser
- forstår betydningen av helsefremmende og forebyggende arbeid i rehabiliteringen av brukere med psykiske lidelser og ruslidelser
- har forståelse for psykiske lidelser og ruslidelser i et samfunnsperspektiv

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende kunnskap om mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser for å delta i planlegging, organisering og iverksetting av tiltak og metoder
- kan anvende kunnskap og samhandlingskompetanse i veiledning av pasienter/brukere for å oppnå mestring og aktiv problemløsning
- kan kommunisere og samhandle med pasienter/brukere, pårørende og fagpersoner for å gjennomføre hensiktsmessige tiltak
- kan finne informasjon og fagstoff om helsefremmende arbeid, og gjennom dette bidra til å forebygge problemutvikling, sykdom og funksjonsnedsettelse innenfor psykisk helsearbeid og rusarbeid
- kan kartlegge ressurser og identifisere behov hos pasienter/ brukere med psykiske lidelser og ruslidelser for å iverksette helsefremmende tiltak

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for etiske utfordringer og dilemmaer i psykisk helse- og rusarbeid og kan reflektere over egen praksis og begrunne sine vurderinger faglig og etisk
- har utviklet en etisk grunnholdning som ivaretar samarbeid med pasienter/brukere, pårørende og fagpersoner, ivaretar brukermedvirkning, og ser behovet for meningsfull aktivitet for mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser
- kan utføre kartlegging og behandling av pasienter/brukere med psykiske lidelser og ruslidelser for å vurdere og ivareta deres behov for omsorg, behandling og oppfølging
- kan bygge relasjoner i faggrupper for å kvalitetssikre og videreutvikle sin kompetanse og forståelse for pasienter/brukere og fagfeltet

- kan utvikle tjenestetilbudet gjennom erfaring- og kunnskapsdeling på arbeidsplassen

4.0 Studiestruktur/organisering og progresjon samlingsbasert/nettbasert/deltid

Antall studiepoeng fordelt på emner og semester – samlingsbasert med nettstøtte¹

Emnekode	Emnenavn	SP	1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.
74HH14F	Felles grunnlag for helsefag	10	10			
74HH14G	Helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid	10	5	5		
74HH14H	Fagspesifikk kunnskap om brukergruppene	10		10		
74HH14I	Behandling, oppfølging og koordinering	10			5	5
74HH14J	Praksis	10			10	
74HH14K	Hovedprosjekt	10				10
	Totalt	60	15	15	15	15

¹ Dette er en plan med forbehold om endringer.

5.0 Studiestruktur/organisering og progresjon heltid

Det tilbys ikke heltidsstudium.

6.0 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

6.1 Undervisning og læring

Undervisningen har fokus på studentaktive læringsformer. Et viktig pedagogisk prinsipp gjennom hele studiet er at studentene har ansvar for egen læring. Det innebærer at studenten aktivt må oppsøke lærings situasjoner og læringsarenaer. Skolen har en viktig funksjon rundt tilrettelegging for læring og å støtte/veilede studenten i læreprosessen.

Arbeidsformene skal være relevante og hensiktsmessige for å oppnå læringsutbyttet for utdanningen. Dette innebærer at studentene i tillegg til faglig utvikling også skal utvikle evne til samarbeid, kommunikasjon og praktisk yrkesutøvelse.

Variasjon i valg av læringsmetoder og arbeidsformer er nødvendig for å oppnå en helhetlig kompetanse i forhold til kunnskaper, ferdigheter og den generelle kompetansen til hver enkelt student.

Følgende undervisningsformer og læringsaktiviteter kan bli benyttet ved THYF:

- Veiledning
- Praksis
- Oppgaveløsning
- Gruppearbeid
- Prosjektarbeid
- Presentasjoner
- Ekskursjoner
- Simulering
- Selvstudium
- Forelesninger

Veiledning: Veiledning i forbindelse med oppgaveløsning, prosjektarbeid og praksis.

Praksis: Praksis perioder i enkelte studier med rapportering.

Oppgaveløsning: Individuelt og i grupper. Oppgaver i form av øving eller innlevering av teorioppgaver og praktiske oppgaver. Oppgaverapporter, prosjektoppgaver etc.

Prosjektarbeid: Problembasert læring (PBL) og tverrfaglig prosjektarbeid

Presentasjoner: Studentundervisning og presentasjon av eget og andres arbeid, internt eller eksternt.

Ekskursjoner: Ekskursjoner og bedriftsbesøk, dette er avhengig av aktuelle prosjekter i nærområdet.

Rollespill: Praksisorientert undervisning og erfaringsdeling

Læringsaktiviteter relatert til hvert enkelt emne er beskrevet i de aktuelle emnebeskrivelsene.

Forelesning: Forelesning og dialogbasert undervisning.

6.2 Generelle arbeidskrav/studiekrav

- aktiv deltakelse i opplæringen
- bidra til læring i gruppen/klassen
- aktiv deltakelse på veilednings- og evalueringsmøter
- alle obligatoriske innleveringer, prøver, fremføringer og lab-øvelser i emnet skal være gjennomført og godkjent

6.3 Vurdering

På vitnemålet/karakterutskrift gis det en karakter i hvert emne. Emnekarakteren settes som en helhetsvurdering av alle tema som inngår i et emne. Alle tema i et emne må være bestått for at emnet skal bestås.

6.4 Eksamen

Følgende eksamensformer kan bli benyttet:

- 3 dagers skriftlig PPD (Planlegging – Produksjon – Dokumentasjon)
- skriftlig eksamen under tilsyn
- muntlig eksamen
- mappeeksamen
- skriftlig hjemmeeksamen
- ferdighetsprøver
- laboratorieøvelser
- prosjektarbeid
- praksis
- muntlige presentasjoner

6.5 Om læringsplattformen

Læringsplattformen er det offisielle kontaktpunktet mellom skolen, faglærere og studenten. Her vil all viktig kontakt mellom lærere og studenter foregå.

Studenten plikter til regelmessig å logge seg inn på læringsplattformen for å sjekke sin status. Varsel gitt via læringsplattformen regnes som mottatt av studenten.

Med tanke på undervisning vil du her finne felles informasjon om:

- Skoleplan
- Fremdriftsplan for de ulike fag
- Timeplaner
- Prøveplan
- Oppståtte avvik fra planer, f.eks. ved fravær av lærere
- Oversikt over innleveringer, studiekraav og andre oppgaver som skal gjøres/innleveres
- Eksamen og eksamenstrekk

Hver enkelt student vil også finne informasjon som angår den enkelte:

- Oversikt som viser hva studenter har fullført av innleveringer/studiekraav.
- Oversikt over om innleveringer/studiekraav er godkjent/ikke godkjent og eventuell karakter.
- Oversikt over hva studenten har deltatt på av prøver.
- Oversikt over karakterer studenten har fått på prøver.

Læringsplattform har også en meldings-/e-postfunksjon. Her vil studenten få informasjon om:

- Forhåndsvarsel om manglende oppmøte/ tilstedeværelse ved gjennomgang av emner.
- Forhåndsvarsel om manglende innleveringer av studiekraav og deltakelse på prøver

- Varsel hvis studenten står i fare for å ikke få karakter og/eller står i fare for å ikke få gå opp til eksamen i fag.
- Varsel om at studenten ikke får karakter og/eller ikke får gå opp til eksamen i fag.

7.0 Begrunnelser og klagebehandling

7.1 Klage på sluttvurdering – emne- eksamenskarakter

Emnekarakter og eksamenskarakter kan påklages i henhold til Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning ved Trøndelag høyere yrkesfagskole. Klagefrist er 3 uker etter at karakteren er gitt. Karakter på prøver og innleveringer gitt underveis i et emne kan ikke påklages.

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-08-28/KAPITTEL_5#KAPITTEL_5

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-06-30-2379#KAPITTEL_4

7.2 Begrunnelse for sluttvurdering – emne- eksamenskarakter

En student har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen. Hvis karakteren er gitt for en muntlig eksamen eller en bedømmelse av praktiske ferdigheter, må studenten kreve en slik begrunnelse umiddelbart etter at karakteren er formidlet. Hvis karakteren kunngjøres elektronisk, og studenten kan kreve begrunnelsen elektronisk, må studenten kreve begrunnelse innen én uke etter at karakteren blir kunngjort. Hvis karakteren kunngjøres på en annen måte, må studenten kreve begrunnelse innen én uke etter at studenten fikk kjennskap til karakteren, men likevel ikke senere enn tre uker etter at karakteren ble kunngjort.

8.0 Praksis

Praksis er en obligatorisk del av studietiden og skal bidra til å styrke studentenes selvfølelse og motivasjon for egen utvikling. Studentene utvikler evnen til refleksjon samt at de opplever seg selv som en viktig del av virksomheten. Gjennom praksis skal studentene oppnå et læringsutbytte som gjenspeiler innholdet i teoriemnene.

Det forutsettes at studenten deltar aktivt i praksisfeltet, og fravær utover 10 % fører til ikke godkjent praksis.

Skolen har utarbeidet egne retningslinjer for gjennomføring av praksis (Praksismappe).

Studenten må søke og levere politiattest til skolen før første praksisperiode. (Se Forskrift om fagskoleutdanning Kapittel 3 Vurdering av skikkethet og krav om politiattest: https://lovdata.no/dokument/SFO/forskrift/2017-06-28-1244/KAPITTEL_3)

Ved gjennomført praksis, vil læringsutbyttet for praksis være dekket.

8.1 Skikkethetsvurdering

Skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket. Skikkethetsvurdering skal gjennomføres gjennom hele studiet og er en forutsetning for at studenten kan få vitnemål etter fullført utdanning, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 26

Studenten må søke og levere politiattest til skolen før første praksisperiode – jfr. Forskrift om fagskoleutdanning Kap.I 3

9.0 Emneoversikt

9.1 Emne 1: 74HH14F Felles grunnlag for fagskoleutdanningene i helse- og sosialfagene

Omfang 10 studiepoeng	Tema <ul style="list-style-type: none"> • 1a. Etikk • 1b. Kommunikasjon og samhandling • 1c. Lover og forskrifter • 1d. Sosiologi og psykologi
Læringsutbytte	
<p>Kunnskaper Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om yrkes- og bransjeetiske prinsipper og dilemma, relevante teorier og arbeidsmåter, samt etisk refleksjon som verktøy • har kunnskap om mangfold, migrasjonshelse, ulike kulturer og urfolk i møte med tjenestemottakere og samarbeidspartnere • har kunnskap om gruppeprosesser, kriseteori og konflikthåndtering • har innsikt i relevant lovverk og offentlige dokumenter som regulerer fagfeltet, brukermedvirkning og organisering av tilbud i sektoren • har bransjekunnskap og kjennskap til de grunnleggende sosialpsykologiske prinsipper, og hvordan disse kan påvirke enkeltindividet, familien og deres sosiale nettverk • kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om teknologiske løsninger og hvordan disse kan påvirke samhandlingen med tjenestemottaker, pårørende og samarbeidspartnere • forstår betydningen av kompetanse innen relasjonsbygging, kommunikasjon og samhandling i eget yrke, i møte med sårbare mennesker, samt i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv <p>Ferdigheter Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan anvende faglig kunnskap om yrkes- og bransjeetiske prinsipper og dilemma som grunnlag for refleksjon over teoretiske og praktiske problemstillinger 	

- kan anvende faglig kunnskap om teknologiske løsninger til å løse praktiske og teoretiske problemstillinger forsvarlig og med etisk bevissthet
- kan anvende teknikker innen relasjonsbygging, kommunikasjon og samhandling, samt andre faglige verktøy som er relevante for yrkesutøvelsen
- kan finne relevant informasjon og fagstoff, samt lovverk, forskrifter og stortingsmeldinger som er relevant for yrkesutøvelsen
- kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak i forhold til mangfold og migrasjonshelse, samt i møte med ulike kulturer og urfolk

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for yrkes- og bransjeetiske prinsipper og dilemma, samt hvordan disse kan påvirke samhandlingen mellom tjenesteyter og tjenestemottaker
- har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av yrket som kommer til uttrykk gjennom refleksjon over egen yrkesutøvelse, samt gjennom kommunikasjon og samhandling med tjenestemottakere og samarbeidspartnere
- kan utføre arbeidet lovmessig, faglig og etisk forsvarlig i forhold til tjenestemottakernes behov, og med fokus på å fremme et helhetlig menneskesyn
- kan bygge relasjoner med fagfeller, tjenestemottakere og samarbeidspartnere basert på holdninger og verdier knyttet til et helhetlig menneskesyn, likeverd og respekt
- kan utvikle arbeidsmetoder, produkter og/eller tjenester basert på tjenestemottakerens behov og utfordringer, og som har relevans for yrkesutøvelsen

Veiledende liste over aktuelt fagstoff.

Arbeidskrav

Se detaljer i læringsplattformen

Undervisnings- og læringsformer

Se detaljer i læringsplattformen

Vurdering

Se pkt. 6.3

Eksamen

Emnet kan ikke trekkes til eksamen.

Litteratur/bøker/programvare

Se hjemmesiden www.thyf.no

9.2 Emne 2: 74HH14G Helsefremmende og forebyggende arbeid

Omfang	Tema
10 studiepoeng	<ul style="list-style-type: none"> • 2a. Generell kunnskap om psykisk helsearbeid og rusarbeid • 2b. Helsefremmende og forebyggende arbeid • 2c. Kommunikasjonsprosessen, relasjonskompetansen • 2d. Etske og juridiske utfordringer

Læringsutbytte*Kunnskaper*

Studenten

- har kunnskap om hva som fremmer og hemmer god helse i ulike livsfaser for mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser
- har innsikt i sykdomsforebyggende og helsefremmende folkehelseiltak innen psykiske helsearbeid og rusarbeid i et helhets og samfunnsperspektiv.
- har bransjekunnskap og kjennskap til hvordan det helsefremmende arbeidet innen psykisk helsearbeid og rusarbeid er organisert på kommunalt og statlig nivå
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om psykisk helsearbeid og rusarbeid
- Har kunnskap om lover og regelverk som regulerer fagfeltet

Ferdigheter

Studenten

- kan iverksette tiltak for å fremme helse, forebygge problemutvikling, sykdom og funksjonsnedsettelse
- kan kommunisere med pasienter/brukere, identifiserer ressurser og problemer hos pasient ved å anvende relevante faglige verktøy og teknikker.
- kan finne informasjon om nasjonale føringer for helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid, samt fagstoff som bidrar å belyse praktiske og teoretiske problemstillinger innen psykisk helsearbeid og rusarbeid

Generell kompetanse

Studenten

- kan anvende sin kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid i samarbeidet med pasienter/brukere, pårørende og fagpersoner
- reflekterer over egne holdninger i møte med pasienter/brukere, pårørende og fagpersoner samt ivaretar brukermedvirkning
- har forståelse for yrkes- og bransjeetiske prinsipper, lover og retningslinjer som gjelder for det helsefremmende og sykdomsforebyggende innen psykisk helsearbeid og rusarbeid

Veiledende liste over aktuelt fagstoff.**Arbeidskrav**

Se detaljer i læringsplattformen

Undervisnings- og læringsformer

Se detaljer i læringsplattformen

Vurdering Se pkt. 6.3**Eksamen**

Emnet kan ikke trekkes til eksamen.

Litteratur/bøker/programvare: Se hjemmesiden www.thyf.no

9.3 Emne 3 74HH14H Fagspesifikk kunnskap om brukergruppene

Omfang 10 studiepoeng	Tema <ul style="list-style-type: none"> • 3a. Psykiske lidelser og ruslidelser, særtrekk og relaterte tilstander • 3b. Barn, ungdom, forebygging. tidlig intervensjon • 3c. Alderspsykiatri
Læringsutbytte	
<p><i>Kunnskaper</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om psykiske lidelser og ruslidelser og hvordan disse kan forebygges og behandles. • har innsikt i nasjonale planer, retningslinjer og anbefalinger knyttet til psykisk helsearbeid og rusarbeid. • har kunnskap om faglige verktøy for kartlegging av lidelser, skade, rapportering, behandling og tiltaksplaner. • har innsikt i prosedyrer og retningslinjer som er knyttet opp mot arbeid med den psykisk syke og rusavhengige, og pårørende. <p><i>Ferdigheter</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan anvende observasjon og faglig kunnskap i sitt miljøarbeid ved å veilede den psykisk syke, rusavhengige eller pårørende • kan anvende ulike helsefremmende og forebyggende tiltak i samarbeid med pasient/bruker, pårørende og fagpersoner i behandlingsforløpet. • kan ivareta pasienter/ brukere med psykiske lidelser og/ eller ruslidelser sitt behov for behandling og oppfølging. De kan delta i kartlegging og vurdering innenfor eget kompetanseområde. <p><i>Generell kompetanse</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan finne, bruke og henvise til fagstoff som er relevant i psykisk helsearbeid og rusarbeid. • kan oppdatere sin kunnskap om behandlingsmetoder, hjelpemidler og tilpasning av omgivelser slik at den psykisk syke og rusavhengige kan oppleve selvstendighet og mestringfølelse i bedringsprosessen. • kan utvikle og forbedre kunnskap og ferdigheter innen fagfeltet psykisk helsearbeid og rusarbeid. Gjennom å oppdatere sin kunnskap, delta på kurs, i erfarings- og kunnskapsdeling møter som miljøterapisamlinger og veiledningstimer. 	
Veiledende liste over aktuelt fagstoff.	

Arbeidskrav Se detaljer i læringsplattformen
Undervisnings- og læringsformer Se detaljer i læringsplattformen
Vurdering Se pkt. 6.3
Eksamen Emnet kan ikke trekkes til eksamen.
Litteratur/bøker/programvare: Se hjemmesiden www.thyf.no

9.4 Emne 4: 74HH14I Behandling, oppfølging og koordinering

Omfang 10 studiepoeng	Tema <ul style="list-style-type: none"> • 4a. Relasjonskompetanse og brukermedvirkning • 4b. Behandling og oppfølging • 4c. Miljøarbeid og aktiv omsorg • 4d. Yrkesutøvelse og arbeidsverktøy • 4e. Samhandling og koordinering av tjenestetilbudene
---------------------------------	--

Kunnskaper Studenten <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om metoder/tiltak innenfor behandling/oppfølging i ulike pasientforløp og innsikt i ulike aktørers roller og ansvar • har kunnskap om tverrfaglig og flerfaglig samarbeid, og innsikt i saksbehandling og koordinering av helsetjenester • har kunnskap om familieomsorg, frivillig arbeid, selvhjelpsgrupper og lavterskel tilbud. • kan oppdatere sin kunnskap om tilbudene til mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser, i kommunal helse- og omsorgstjeneste og spesialisthelsetjeneste. • har kunnskap om legemiddelassistert rehabilitering
Ferdigheter Studenten <ul style="list-style-type: none"> • identifiserer behov, tilrettelegger og iverksetter tiltak som skaper læring og mestring. Studenten organiserer tverrfaglig samarbeid og veileder pasient/ bruker, pårørende og fagpersoner innenfor eget arbeidsområde. • kan anvende ulike kommunikasjonsferdigheter og teknikker, motiverende intervju og endringsfokusert rådgivning • kan utføre ulike miljøarbeid ut ifra den enkeltes behov for veiledning, tilrettelegging og behandling • kan kartlegge observasjoner, bruke IKT i dokumentasjon og rapportering i helse og omsorgssektoren.

<p><i>Generell kompetanse</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bygge relasjoner med kollegaer, og på tvers av seksjoner og etater i samarbeid med tjenestetilbud i psykisk helsearbeid og rusarbeid • kan drøfte og formidle kunnskap innenfor fagfeltet, ved kunnskapsdeling, veiledning og etisk refleksjon
Veiledende liste over aktuelt fagstoff.
<p>Arbeidskrav Se detaljer i læringsplattformen</p>
<p>Undervisnings- og læringsformer Se detaljer i læringsplattformen</p>
<p>Vurdering Se pkt. 6.3</p>
<p>Eksamen Emnet kan ikke trekkes til eksamen.</p>
<p>Litteratur/bøker/programvare: Se hjemmesiden www.thyf.no</p>

9.5 Emne 5: 74HH14J Praksis

<p>Omfang 10 studiepoeng</p>	<p>Tema Praksis</p>
<p>Læringsutbytte</p> <p><i>Kunnskaper</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om gjeldende normer og krav innenfor arbeid med psykisk syke og rusmiddelproblematikk • har kunnskap om organisering av tilbudene innen psykisk helsearbeid og rusarbeid, og har kjennskap til ansvar og oppgaver for ulike aktører og samarbeidsparter. • har kunnskap om hva som kjennetegner psykisk syke og mennesker med rusmiddelproblematikk og om hvordan kompleksiteten gir konsekvenser for tilbudene • har kunnskap om faglige verktøy i arbeidet med kartlegging av ressurser og behov hos psykisk syke og mennesker med rusmiddelproblematikk • har innsikt i kunnskapsbasert praksis, og har kunnskap om utviklingsarbeid og kan oppdatere sin kunnskap om utviklingsprosjekter i helse- og omsorgssektoren <p><i>Ferdigheter</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan kartlegge en situasjon og vurdere og identifisere behov for iverksetting av helsefremmende tiltak innenfor psykisk helsearbeid og rusarbeid • kan samhandle med og veilede pasienter/brukere for å oppnå mestring og aktiv problemløsning 	

- kan anvende kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid for å forebygge problemutvikling, sykdom og funksjonsnedsettelse innenfor psykisk helsearbeid og rusarbeid
- kan anvende kommunikasjonsformer og teknikker profesjonelt i samarbeidet med brukere, pårørende, frivillige, kollegaer og andre yrkesgrupper
- kan kartlegge situasjoner i praksis og identifisere faglige og etiske problemstillinger og behov for å iverksette tiltak
- kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for problemstillinger i praksis

Generell kompetanse

Studenten

- har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk ved at han/hun ivaretar brukermedvirkning, brukerens/pasientens integritet og faglig forsvarlighet i praksis.
- kan utføre kartlegging og behandling av pasienter brukere med psykiske lidelser og ruslidelser for å vurdere og ivareta deres behov for omsorg, behandling og oppfølging
- kan bygge relasjoner med kollegaer, og på tvers av avdelinger og etater i samarbeidet om tjenestetilbudet innen psykisk helsearbeid og rusarbeid
- kan utvikle konkrete miljøtiltak for å bedre kvaliteten på tjenestetilbudet på arbeidsplassen
- kan utvikle arbeidsmetoder og tjenester innen psykisk helsearbeid og rusarbeid, gjennom kunnskapsdeling, veiledning og etisk refleksjon på arbeidsplassen

Veiledende liste over aktuelt fagstoff.

Arbeidskrav

Se detaljer i læringsplattformen

Undervisnings- og læringsformer

Se detaljer i læringsplattformen

Eksamen

Emnet kan ikke trekkes til eksamen.

Litteratur/bøker/programvare:

Se hjemmesiden www.thyf.no

9.6 Emne 6: 74HH14K Hovedprosjekt/Fordypning i psykisk helsearbeid og rusarbeid

Omfang	Tema
10 studiepoeng	Fordypningsarbeid
Læringsutbytte	
<i>Kunnskaper</i> Studenten <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om psykiske lidelser, psykisk helsearbeid og rusarbeid og hvilke begreper, prosesser og verktøy som er sentrale innenfor dette fagområdet • har kunnskaper innenfor et selvvalgt fordypningstema innen fagfeltet knyttet til psykisk helsearbeid og rusarbeid 	

- har kunnskap og kjennskap til hvordan tjenester er organisert innen psykisk helsearbeid og rusarbeid i helse- og omsorgssektoren
- har innsikt i relevante lover, forskrifter og planverk som gjelder fagfeltet knyttet til psykisk helsearbeid og rusarbeid
- forstår betydningen av arbeid med psykiske helse og rus i et folkehelse- og samfunnsperspektiv

Ferdigheter

Studenten

- kan kartlegge en situasjon innenfor fagfeltet knyttet til psykisk helsearbeid og rusarbeid, identifisere en faglig problemstilling og behov for iverksetting av tiltak
- kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for fordypningsoppgavens problemstilling
- kan anvende faglig kunnskap innen fagfeltet psykisk helsearbeid og rusarbeid på en problemstilling
- kan systematisere, utvikle og formidle erfaringsbasert kunnskap.

Generell kompetanse

Studenten

- har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av arbeidet innen fagfeltet psykisk helsearbeid og rusarbeid
- kan utføre arbeidet etter gjeldende retningslinjer innen fagfeltet psykisk helsearbeid og rusarbeid
- har forståelse for yrkesetiske prinsipper i sitt arbeid i innenfor fagfeltet psykisk helsearbeid og rusarbeid og etiske retningslinjer i forhold til skriftlige arbeider
- har utviklet og er bevisst sin profesjonelle kompetanse, og forvalter kompetansen og bidrar til faglig utvikling på egen arbeidsplass.

Veiledende liste over aktuelt fagstoff.

Arbeidskrav

Se detaljer i læringsplattformen

Undervisnings- og læringsformer

Se detaljer i læringsplattformen

Vurdering

Se pkt. 6.3

Eksamen

Emnet har muntlig eksamen med grunnlag i innlevert hovedprosjektoppgave.

Karakterskala: A - F

Litteratur/bøker/programvare:

Se hjemmesiden www.thyf.no

10.0 Endringslogg

Dato	Endring	Endret av	Godkjent
07.03.23	Lagt i ny felles mal	we	
23.10.23	Ref i pkt 1.1 er fjernet.	we	

3.7.24	Lest korrektur og publisert.	Elin Kolden	
--------	------------------------------	-------------	--